

Motion till riksdagen 2022/23:2057

av Fredrik Olovsson m.fl. (S)

Utgiftsområde 21 Energi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 21 Energi enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Tabell 1 Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 21 Energi

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statens energimyndighet	452 970	±0
1:2 Insatser för energieffektivisering	397 000	-367 000
1:3 Insatser för fossilfri elproduktion	21 000	±0
1:4 Energiforskning	1 417 723	±0
1:5 Energimarknadsinspektionen	209 401	±0
1:6 Elberedskap	453 000	±0
1:7 Avgifter till internationella organisationer	25 328	±0
1:8 Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m.m.	155 000	±0
1:9 Elsäkerhetsverket	73 427	±0
1:10 Laddinfrastruktur	1 090 000	±0
1:11 Biogasstöd	650 000	±0
Summa	4 944 849	-367 000

Politikens inriktning

Sverige behöver mycket mer el de närmaste åren, för att få ned priserna, men också för att klara klimat- och industriomställningen när näringslivet ställer om från fossila bränslen till el. Sverige behöver därför mer billig el så snabbt det går. Vi behöver nyttja potentialen i alla fossilfria energislag – vindkraft, kärnkraft, vattenkraft, solenergi, med

mera – som kan gynna omställningen och säkra svensk elproduktion och konkurrenskraft. Det krävs för lägre elräkningar och för att öka takten i klimatomställningen och skapa tusentals nya jobb i hela landet. Dessutom kommer det stärka Sveriges energisäkerhet.

Den nationella elektrifieringsstrategin ska fullföljas. Åtgärderna i strategin syftar till att i undanröja hinder för utbyggnaden av elproduktionen och säkerställa att det finns leveranser av el alla timmar på dygnet.

Vi vill se över vilken utveckling av regelverket och andra åtgärder som behövs för att vi ska kunna utnyttja både befintlig och framtida kärnkraft. Det är viktigt att vi har moderna regelverk och att de också utvecklas i takt med att tekniken utvecklas. Socialdemokraterna vill därför att Strålsäkerhetsmyndigheten och andra relevanta myndigheter ska se över förutsättningarna för både framtida och befintlig kärnkraft, så att vi kan fortsätta nyttja befintlig kärnkraft i dess fulla kapacitet under dess hela livslängd.

Högekostnadsskydd för höga elpriser

Socialdemokraterna har tagit initiativ till och lagt fram förslag på ett högekostnadsskydd, för svenska hushåll och företag. De avgifter som betalats in till Svenska Kraftnät och inte kan användas till nätförstärkande åtgärder ska återföras på kort sikt genom åtgärder som sänker priserna, sänker nätavgifterna eller ger återbäring till hushåll och företag så snart som möjligt.

Sänkta elpriser

Svenska hushåll och företag står nu inför en vinter med mycket högre elpriser än normalt. Vi behöver agera här och nu för att få ner elpriserna, inte minst i södra Sverige. Genom att reformera elprissättningen på den europeiska marknaden, så att prissättningen frikopplas från gaspriset, skulle elpriserna kunna halveras. För att få ner elpriserna behöver också elproduktionen i Sverige maximeras. Den eventuella potentialen i kraftvärmen bör därför nyttjas.

Riv de byråkratiska hindren för mer el

Vi behöver snabbare och enklare tillståndsprocesser. Vi ska fortsätta ha höga svenska miljökrav, men det ska bli mer förutsägbart och processerna ska gå snabbare för alla företag som vill expandera och skapa nya jobb.

Öka takten i utbyggnaden av elnätet

För att möjliggöra den gröna omställningen, nya industrisatsningar och tusentals jobb så behöver elen kunna transporteras dit den behövs. Det är också viktigt för en god tillgång på el i hela landet. Samtidigt är det viktigt att kostnaderna för utbyggnaden av elnätet är

rimliga för elkunderna, oavsett var i landet man bor. En översyn av indelningen av elprisområden ska göras.

Energieffektivisering

Sverige ska ha mycket och billig energi men vi behöver också bli bättre på att använda energin mer effektivt. Vi vill att energimyndigheten ska fortsätta sin energieffektiviseringskampanj, och vi vill stötta energieffektivisering av småhus, flerbostadshus och inom industrin. Syftet med åtgärderna är att bidra till klimatomställningen, skapa jobb, säkerställa en jämn tillgång till energi och minska risken för negativa effekter av volatilitet i energipriserna.

En ny energiöverenskommelse

Socialdemokraterna vill föra energipolitiska samtal med andra partier för en långsiktig energipolitik. Ansvaret för att få detta till stånd åvilar nu den nya regeringen. Samtalen bör ha en bred utgångspunkt, inte låst till vissa energislag eller specifika lösningar. Sverige behöver kunna använda alla fossilfria tillgångar som står till buds för att klara klimatomställningen och säkra fortsatt välbefinnande. Varken Sveriges elkonsumenter eller klimatet har råd med något annat.

Ökad svensk produktion av förnybara drivmedel och särskilt stöd för storskalig produktion

En ökad svensk produktion av förnybara drivmedel i Sverige kan öka försörjningstryggheten, minska den svenska drivmedelsmarknadens sårbarhet mot omvärldshändelser och skapa jobb och utveckling i hela landet. Socialdemokraterna vill öka den svenska produktionen av förnybara drivmedel, så att det blir lättare att tanka fossilfritt i Sverige.

Vi socialdemokrater vill göra det enklare att bygga ut den havsbaserade vindkraften för att säkra framtidens elproduktion. Det kan ge kraftigt ökad energiproduktion, särskilt i södra Sverige. Havsbaserad vindkraft bidrar till ett elsystem med hög leveranssäkerhet, låg miljöpåverkan och el till konkurrenskraftiga priser. Svenska Kraftnäts planerade insatser för anslutning av havsbaserad vindkraft bör därför fortsätta.

All potential ska nyttjas – solpanelerna behöver bli fler. Vi ser att samhället behöver arbeta för ännu mer förnybar elproduktion, småskalig såväl som storskalig. Det är kostnadseffektivt att sätta upp solpaneler på byggnader och strukturer som ändå ska uppföras. Socialdemokraterna vill att det tillsätts en utredning för att utreda möjligheten att ställa krav på att installera solceller på offentliga och kommersiella byggnader.

Anslag 1:2: Insatser för energieffektivisering

Socialdemokraterna vill se ökade satsningar på energieffektivisering i bostäder. Eftersom möjligheterna till energieffektivisering inom småhus ökar då reglerna för ROT justeras i vår budgetmotion så vill vi flytta avsatta medel här till UO18, i syfte att öka energieffektivisering också inom flerbostadshusen.

Fredrik Olovsson (S)

Monica Haider (S)

Mattias Jonsson (S)

Marianne Fundahn (S)

Isak From (S)

Aida Birinxhiku (S)

Daniel Vencu Velasquez Castro (S)